

BAC 2008

www.e-bacalaureat.com

Programa MT1, Subiectul II

Rezolvările variantei 015

versiune preliminară

1. Problema 1

- a) Matricea $A = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix} \in M$ are determinantul nul, având ultimele două linii egale. Cum minorul $\begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$ de ordinul 2, dat de elementele aflate pe primele două linii și primele două coloane, are determinantul $2 \neq 0$, rangul lui A este 2.
- b) Fie $B = (a_{ij})_{1 \leq i, j \leq 3}$ și $C = (c_{ij})_{1 \leq i, j \leq 3}$ două matrice din M . Vom arăta ca produsul BC nu poate avea 0 drept element aflat pe prima linie și a doua coloană și prin urmare produsul BC nu poate fi matricea 0_3 . Într-adevăr acest element al matricei BC va fi $b_{11}c_{12} + b_{12}c_{22} + b_{13}c_{32}$. Fiecare din produsele $b_{11}c_{12}$, $b_{12}c_{22}$ și $b_{13}c_{32}$ este ± 1 (factorii fiind 1 sau -1). Dar suma a trei numere impare este număr impar, deci nu poate fi 0.
- c) O matrice cu 3 linii și 3 coloane are $3 \cdot 3 = 9$ elemente. Fiecare poate lua una din cele 2 valori 1 sau -1 . Avem atunci $\underbrace{2 \cdot 2 \cdot \dots \cdot 2}_{9 \text{ ori}} = 2^9 = \boxed{512}$ matrice în M .

2. Problema 2

- a) Vom avea nevoie de două din relațiile lui Viète, anume

$$\begin{aligned} x_1x_2x_3 + x_1x_2x_4 + x_1x_3x_4 + x_2x_3x_4 &= -\frac{0}{1} = 0 \\ x_1x_2x_3x_4 &= \frac{5}{1} = 5 \end{aligned}$$

Aducând la același numitor, expresia de calculat se scrie

$$\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \frac{1}{x_3} + \frac{1}{x_4} = \frac{x_1x_2x_3 + x_1x_2x_4 + x_1x_3x_4 + x_2x_3x_4}{x_1x_2x_3x_4} = \frac{0}{5} = \boxed{0}$$

- b) Ecuația $f(x) = 0$ poate fi rezolvată, fiind bipătrată. Notăm $t = x^2$ și obținem $t^2 - 5t + 5 = 0$, ecuație de gradul doi cu rădăcinile $t_1 = \frac{5 + \sqrt{5}}{2} > 0$ și $t_2 = \frac{5 - \sqrt{5}}{2} > 0$. Revenind și rezolvând ecuația $x^2 = t_1 = \frac{5 + \sqrt{5}}{2}$ obținem rădăcinile $x_1 = \sqrt{\frac{5 + \sqrt{5}}{2}}$ și $x_2 = -\sqrt{\frac{5 + \sqrt{5}}{2}}$, iar din ecuația $x^2 = t_2 = \frac{5 - \sqrt{5}}{2}$ obținem rădăcinile $x_3 = \sqrt{\frac{5 - \sqrt{5}}{2}}$ și $x_4 = -\sqrt{\frac{5 - \sqrt{5}}{2}}$. Se vede acum că toate cele patru rădăcini ale lui f sunt numere reale.
- c) Cum inegalitatea $|g(x)| \leq |f(x)$ este satisfăcută pentru orice $x \in \mathbb{R}$, avem în particular $|g(x_1)| \leq |f(x_1)| = 0$, deci x_1 este o rădăcină și pentru g . Analog se arată că x_2, x_3 și x_4 sunt și ele rădăcini ale lui g . Atunci polinomul g se divide prin $(X - x_1)(X - x_2)(X - x_3)(X - x_4) = f$. Există deci un polinom a cu coeficienți reali astfel încât $g = af$. Inegalitatea din enunț se scrie $|f(x)| \cdot |a(x)| \leq |f(x)|$ pentru orice $x \in \mathbb{R}$. Ca o consecință, $|a(x)| \leq 1$ pentru orice $x \in \mathbb{R} \setminus \{x_1, x_2, x_3, x_4\}$. Dacă

gradul lui a ar fi nenul, atunci $\lim_{x \rightarrow \infty} |a(x)| = \infty$, ceea ce contrazice inegalitatea precedentă. Rezultă că a este polinom constant, care în plus satisface $|a| \leq 1$, adică $a \in [-1, 1]$.